

کشور عراق با ۴۳۷،۰۷۲ کیلومتر مربع وسعت و بیش از ۳۸ میلیون نفر جمعیت، سرزمینی با منابع بسیار غنی و گنجینه ای از فرصت های بی بدیل اقتصادی است. کشوری در همسایگی مرزهای غربی ایران با مرز مشترکی به طول ۱۴۵۸ کیلومتر و بیشترین اشتراکات قومی، مذهبی و فرهنگی.

عراق به دلیل موقعیت ژئوپلیتیک منطقه ای و آمایش جمعیتی با بیش از ۶۰ درصد جمعیت شیعه، وجود اماکن مقدس مذهبی و پایگاه ایدئولوژیک شیعی حائز اهمیت می باشد.

بسیاری از رقبای اقتصادی از کشورهای مختلف اروپایی، آسیایی و آمریکایی از هم اکنون مترصد هجوم به فضای جدید اقتصادی پس از داعش در عراق هستند تا با حضور تمام عیار در جنگ اقتصادی، به اهداف تجاری خود دست یابند. از اینرو لازم است جمهوری اسلامی ایران نیز به عرصه های مهم اقتصادی و فرهنگی عراق توجه ویژه ای داشته باشد و حضور بلند مدت اقتصادی خود را در بازار عراق به عنوان مقوم حضور سیاسی در شرایط پس از جنگ تثبیت نماید.

کشور عراق جزء شرکای اصلی تجارت جمهوری اسلامی ایران و دومین مقصد صادراتی ایران می باشد.

براساس مطالعات، عراق نوین رویکرد مطلوبی جهت همکاری متمرکز برای انجام طرحهای مشترک و متکی بر منافع برد-برد و استفاده حداکثری به منظور بهره برداری از خدمات مختلف به ویژه در حوزه های مالی، بیمه، برقراری اتوماسیون اداری، خدمات پیمانکاری و اقدامات فنی- مهندسی را دارد. لذا با توجه به تصریح قانون سرمایه گذاری عراق که در آن سیاست تشویق سرمایه گذاری و انتقال فناوری جدید برای رسیدن به تولید و اقتصاد متنوع مورد نظر می باشد، برنامه پیش رو تنظیم گردیده است.

کشور عراق با نام رسمی جمهوری عراق، در خاورمیانه و جنوب غربی آسیا واقع است. پایتخت عراق شهر بغداد است. این کشور از جنوب با عربستان سعودی و کویت، از غرب با اردن و سوریه، از شرق با ایران و از شمال با ترکیه همسایه است. عراق در بخش جنوبی خود، مرز آبی کوچکی با خلیج فارس دارد و دو رود مشهور دجله و فرات، که سرآغاز تمدنهای باستانی بین النهرین در طول تاریخ کهن این کشورند، از شمال کشور به جنوب آن روان هستند و با پیوستن به رود کارون، اروندرود را تشکیل می دهند و به خلیج فارس می ریزند.

بیشتر سرزمین عراق پست، هموار و گرمسیری است. غرب عراق کویر است و شرق آن شامل جلگه های حاصلخیز می باشد ولی بخشی از کردستان عراق (شمال شرق) کوهستانی و سردسیری می باشد.

عراق همچنین یکی از بزرگترین کشورهای دارای منابع نفت می باشد. این کشور دارای ۱۴۳ میلیارد بشکه نفت ذخایر تأیید شده نفتی است.

عراق با داشتن بالغ بر ۳۸ میلیون جمعیت، سی و ششمین کشور پر جمعیت جهان محسوب می گردد. صادرات نفت از گذشته نقش اصلی را در اقتصاد عراق بر عهده داشته به طوری که ۹۵٪ از درآمد خارجی این کشور را تشکیل می دهد. عدم توسعه در سایر زمینه ها باعث بروز بیکاری ۱۸ تا ۳۰ درصدی و درآمد سرانه ۴۶۰۰ دلاری شده است.

اقتصاد دستوری عراق پیش از اشغال این کشور توسط آمریکا، هر گونه مالکیت تجاری در عراق توسط خارجی ها را ممنوع کرده بود و بسیاری از صنایع بزرگ را به شکل دولتی اداره می کرد و تعرفه های شدیدی بر کالاهای خارجی وارد می ساخت. اما بعد از اشغال عراق در سال ۱۳۸۲ حکومت ائتلاف موقت عراق به سرعت دستورهای الزام آوری پیرامون خصوصی سازی اقتصاد عراق و گشایش آن به روی سرمایه گذاران خارجی صادر کرد. صنعت گردشگری در عراق نیز به خاطر وجود برخی اماکن مهم مذهبی شیعیان، نقش قابل توجهی را در اقتصاد عراق بر عهده دارد. با وجود درآمدهای میلیاردی عراق از محل صادرات نفت خام و صنعت گردشگری، این کشور همچنان توان تولید برق برای نیمی از مردم خویش را ندارد و این مسئله بارها موجب اعتراضات مردمی در فصل تابستان شده است.

الف: در عراق در حال حاضر ۲ مشکل اساسی وجود دارد:

وجود داعش، ناآرامی های اقلیم، درشت گویی های سیاسی که باعث خروج سرمایه و سرمایه داران می شوند.

هزینه بالای حفظ و ارتقای ارتش دولت را مجبور می کند تا سرمایه های موجود را صرف پیشبرد دفاع نماید.

ب: شوک های اقتصادی

تغییرات در بازار قیمتی نفت، تولید ناخالص ملی در عراق را مستقیماً مورد تغییر و تنش قرار دهد.

عراق در رده هفتم ریسک صادرات و سرمایه گذاری قرار دارد.

بر اساس جدول سیاست پوششی صندوق ضمانت توسعه ایران در سال ۱۳۹۶ - ۱۳۹۵، سقف کلی حمایتی ۵۰۰ میلیون دلار آمریکا و به صورت محدود می باشد.

عراق در سال های گذشته از بانک جهانی و صندوق بین المللی پول وام دریافت کرده است.

رکورد فروش نفت عراق در سال ۲۰۱۵ به میزان ۴ - ۳/۵ میلیون بشکه در روز است.

تورم در عراق در سال ۲۰۱۶ برابر ۰/۴ درصد بود.

تولید ناخالص ملی عراق به عددی نزدیک به ۱۱ درصد و معادل ۱۶۸ میلیارد دلار آمریکا است.

سرانه تولید ناخالص ملی ۴۶۰۰ دلار در سال ۲۰۱۶

عراق ۴۸امین قدرت صادراتی در دنیاست

۴۸/۲ میلیارد دلار صادرات و ۳۱/۷ میلیارد دلار واردات که به تراز مثبت تجاری ای در حدود ۱۶/۵ میلیارد دلار منجر شد.

2017 (پیش بینی)	2016	2015	2014	2013	2012	شاخص های اقتصادی
189.4	167	179.8	234.7	234.6	218	تولید ناخالص ملی (میلیارد دلار آمریکا با نرخ فعلی)
5,120.30	4,631.00	5,114.50	6,845.50	7,021.40	6,692.60	سرانه تولید ناخالص ملی (دلار آمریکا با نرخ فعلی)
-8.4	-12.2	-11.6	6.1	2.7	11	بالانس فعلی حساب (میلیارد دلار آمریکا)
-4.4	-7.3	-6.5	2.6	1.1	5.1	بالانس فعلی حساب (درصد از تولید ناخالص ملی)
2	0.4	1.4	2.2	1.9	6.1	تورم (درصد از تغییر سالانه نقطه به نقطه)
-	16	15.5	15	15.1	15.3	بیکاری (درصد از نیروی کار)

درصد نرخ رشد سالانه

جمعیت

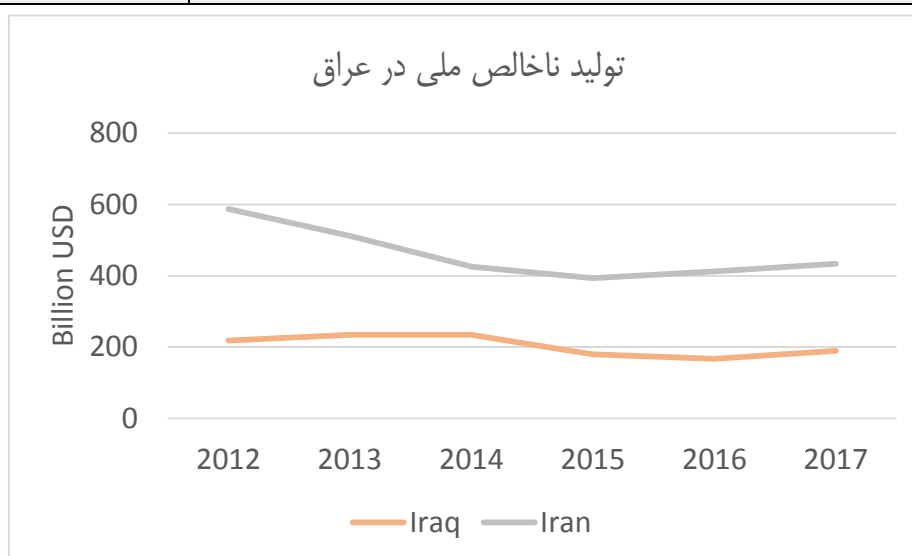
۲۰۱۰	۳۰,۸۶۸,۱۵۶	٪۲,۷
۲۰۱۵	۳۶,۴۲۳,۳۹۵	٪۳,۳۷
۲۰۱۶	۳۷,۵۴۷,۶۸۶	٪۳,۰۹
۲۰۱۷	۳۸,۶۵۴,۲۸۷	٪۲,۹۵

بخش های اقتصادی عراق

درصد از تولید ناخالص ملی

نفت	۵۵٪	
خدمات	خدمات اجتماعی، شخصی و گروهی	۱۳٪
	خدمات مالی، بیمه ای و املاک	۹٪
	هتل ها، رستوران ها و خدمات تجاری عمده و خرده فروشی	۷٪
	سایر خدمات	۴٪
تولید، ساخت و تامین و توزیع آب و الکتریسیته	۸٪	
کشاورزی، جنگل داری، شکار و ماهیگیری	۴٪	

تولید ناخالص ملی در عراق

سهم بازار رقبا در واردات عراق - سال ۲۰۱۶

